

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Katedra Kultury Fizycznej
ul. Lwowska 1, 87- 100 Toruń
dr hab.n.o zdr. Magdalena Hagner-Derengowska, prof.UMK

Toruń 26.07.2023r.

O C E N A

rozprawy doktorskiej mgr Piotra Monety pt. „Ocena wskaźników równowagi na platformie stabilometrycznej u dzieci z wadami postawy”.

Do oceny otrzymałam pracę zawierającą 123 strony. Tekst uzupełniają: 3 tabele, 59 rycin oraz piśmiennictwo zawierające 127 pozycji (w tym 32 pozycje w języku angielskim i 95 pozycji w języku polskim), uzupełnieniem jest: wykaz skrótów i spis tabel oraz rycin. Układ pracy jest typowy i składa się z 10 rozdziałów, które są ze sobą logicznie powiązane.

Znaczenie tematu i oryginalność problematyki, wstęp, konstrukcja pracy

Postawą ciała nazywamy indywidualne ukształtowanie ciała i poszczególnych jego odcinków względem siebie. Postawa ciała jest też nawykiem ruchowym i jest jednym ze wskaźników prawidłowego rozwoju dziecka oraz statycznej i dynamicznej sprawności ciała. Profesor Wiktor Dega uważał, że postawa ciała człowieka to sposób trzymania się w pozycji pionowej, co głównie wyraża jego sylwetka. Według Hottona, określenie postawy ciała wymaga stworzenia otogramu – zarysu poszczególnych odcinków ciała, zaś wcześniejsze typy Harwardzkie postawy ciała opracowane przez Browna, są przy dzisiejszym stanie wiedzy i techniki badawczej – archaizmem naukowym.

Według World Health Organization postawa ciała jest wyrazem indywidualnego stanu psychicznego i fizycznego człowieka, oraz wyraża wydolność równowagi napięcia mięśniowego, koordynacji nerwowo-mięśniowej oraz wydolności zmysłu kinetycznego. Postawa ciała zmienia się przez całe życie, lecz największym zmianom ulega jednak w okresie wzrostowym. W ostatnim dziesięcioleciu możemy zaobserwować stale rosnącą liczbę dzieci z wadami postawy. Według Kasperczyka, stwierdza się je, prawie u 30 % dzieci i młodzieży

dm

naszego kraju. Prawidłowe postępowanie rehabilitacyjne w wadach postawy związane jest także z prawidłowym rozłożeniem obciążeń i równowagi.

Autor pracy podjął zatem problematykę o dużym znaczeniu społecznym, wykazując się przy tym dużym doświadczeniem praktycznym oraz znajomością potrzeb w zakresie monitorowania rehabilitacyjnego i oceny stopnia równowagi u dzieci z wadami postawy.

Konstrukcja pracy.

Wszystkie rozdziały pracy powiązane są ze sobą w sposób logiczny i przekonujący z celami jakie ustalił autor rozprawy. Konstrukcja pracy odpowiada w pełni wymogom stawianym dysertacjom doktorskim, a układ pracy jest typowy dla rozpraw naukowych.

Treść pracy, hipotez, pytań badawczych, koncepcja, jasność stawianych celów badawczych.

Celem pracy jest ocena wskaźników równowagi u dzieci z wadami postawy versus grupa dzieci z dobrą postawą ciała. Szczegółowe cele pracy autor sformułował w formie czterech hipotez do weryfikacji naukowej. Na tak postawione cele pracy autor usiłował dalej odpowiedzieć analizując badaną populację w ramach sformułowanych metod weryfikacji naukowej.

Analiza szczegółowa przeprowadzonych przez doktoranta badań obejmowała:

- zbadanie w jaki sposób dzieci ze skoliozą lub postawą skoliotyczną kontrolują równowagę w porównaniu z rówieśnikami o dobrej postawie ciała.
- zbadanie, które wskaźniki równowagi stosowane w badaniach na platformie posturograficznej najlepiej opisują równowagę ciała u dzieci z wadami postawy,
- ocena oraz porównanie wartości wskaźników równowagi u dzieci ze skoliozą oraz u dzieci z dobrą postawą ciała,
- ocena parametrów równowagi ciała badanych pacjentów w poszczególnych grupach wiekowych.

Poprawność doboru materiału badawczego oraz metod badawczych, wyniki badań.

Grupę badaną stanowiło 114 dzieci (w tym 30 ze skoliozą i 84 z postawą skoliotyczną), pacjentów Poradni Rehabilitacyjnej Uniwersyteckiego Centrum Pediatrii im. Marii Konopnickiej w Łodzi. Grupa kontrolna to 100 zdrowych dzieci ze szkół z terenów gminy Kleszczów. Obie grupy podzielono na trzy podgrupy: dzieci małych (poniżej 10 roku życia), dzieci pomiędzy 10 a 15 rokiem życia, oraz dzieci starsze powyżej 15 roku życia.

Całość obu grup (214 dzieci) poddano badaniu postawy wg Kasperczyka w płaszczyźnie czołowej oraz strzałkowej oraz badaniu na platformie stabilometrycznej, uzyskane wyniki poddano analizie statystycznej przy użyciu pakietu Statistica 13.1, przy założeniu poziomu istotności $p \leq 0,05$.

Autor przeprowadził analizę uzyskanych wyników równowagi na platformie stabilometrycznej oraz badań antropologicznych i po analizie statystycznej oraz wnikliwej dyskusji sformułował cztery wnioski końcowe.

Oceniając metodologiczną stronę pracy mgr Piotra Monety należy wziąć pod uwagę kilka elementów, gdyż zastosowana w pracy metodyka wymagała:

A) doboru i przeprowadzenia charakterystyki materiału badawczego:

- materiał badawczy z punktu widzenia ilościowego jest wystarczający ($N_1=114$, $N_2=100$),
- charakterystyka materiału badawczego została przedstawiona rzetelnie i prawidłowo.

B) opracowanie metodyki badawczej:

- metodyka badań z punktu widzenia klinicznego oraz metodologicznego nie budzi zastrzeżeń.

C) dokonanie statystycznego opracowania oraz zestawienia wyników badań:

- tabelaryczne zestawienie wyników jest prawidłowe,
- statystyczne opracowanie wyników badań jest prawidłowe.

D) opracowanie i analiza wyników badań:

- autor dokonał poprawnej analizy wyników – swoją ocenę badań oparł na ogólnie przyjętych kryteriach a wnioski wypływające z analizy tych wyników sformułowane są prawidłowo.

E) analiza piśmiennictwa:

- głównie polskojęzyczna,
- w tym 25 podręczników akademickich,
- jedynie 13 pozycji piśmiennictwa z ostatniej dekady.

Dyskusja i wnioski.

Dyskusja przedstawiona została w formie jednolitego rozdziału (rozdział 5), w którym autor starał się płynnie porównać wyniki swoich badań z publikacjami innych autorów. Suma dyskusji jest zwięzła i syntetyczna, oceniam ją pozytywnie, Autor rzeczowo przedstawił odniesienie się do badań własnych w świetle dostępnych źródeł w wybranym temacie. Ta część pracy świadczy o wiedzy oraz przygotowaniu doktoranta, to mocna strona dysertacji, autor przedstawia i ustosunkowuje się do wyników innych autorów względem wyników badań własnych, również w tej części przedstawił ograniczenia badań własnych, co pozytywnie świadczy o świadomości doktoranta w zakresie wybranego przez niego tematu badań. Z przeprowadzonych badań oraz na podstawie uzyskanych wyników, przeprowadzonej analizie statystycznej i dyskusji autor rozprawy sformułował 4 wnioski końcowe, będące odpowiedzią na pytania do weryfikacji naukowej.

Wartość i zalety pracy.

Istotną wartością rozprawy doktorskiej mgr Piotra Monety jest podjęcie samego tematu oceny leczenia rehabilitacyjnego dzieci ze skoliozą. Wyniki badań mogą stać się przyczynkiem do szerszej analizy parametrycznej oceny postępowania rehabilitacyjnego, co może dać podstawy naukowe do pełniejszej oceny wyników postępowania rehabilitacyjnego w wadach postawy u dzieci, zwłaszcza w skoliozach.

Wykonane przez mgr Piotra Monetę badania stanowią ważne uzupełnienie luki aspekcie teoretycznym jak i praktycznym.

Uwagi krytyczne.

W pracy występuje pewna niespójność – numery stron podanych w Spisie Treści są niekompatybilne ze stronami w pracy.

W pracy nie załączono kopii Zgody Komisji Bioetycznej UM w Łodzi oraz jej numerację.

Błędy językowe oraz edycyjne w dysertacji nie umniejszają jej wartości merytorycznej, zwracam uwagę by doktorantka usunęła je w pracy do druku.

Również literatura w kilku pozycjach nie jest aktualna i sugerowałabym zwrócić uwagę na odniesienie się do aktualnych źródeł w wybranym temacie, jest to tylko parę pozycji i nie umniejsza to wartości merytorycznej pracy, którą oceniam bardzo wysoko. Praca byłaby bardziej wartościowa naukowo, gdyby opracowano ją zgodnie z zasadami EBM.

Poprawność językowa i edycyjna.

Rozprawa pod względem redakcyjnym i stylistycznym oraz edycyjnym przygotowana jest starannie. W pracy znaleziono kilka błędów językowych, które jednak nie umniejszają wartości merytorycznej rozprawy.

Opinia końcowa.

Przeprowadzone przez mgr Piotra Monetę badania wnoszą nowe aspekty w zakresie wskaźników równowagi ciała u dzieci z wadami postawy.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13, ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. z 2017r., poz.1789) o stopniach naukowych i tytule w zakresie nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Wnoszę zatem do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych, Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o przyjęcie rozprawy doktorskiej Pana mgr Piotra Monety pt.” Ocena wskaźników równowagi na platformie stabilometrycznej u dzieci z wadami postawy” i dopuszczenie jej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

A. Jagmi - Reyceles

